राष्ट्रीय शिक्षा नीति के अनुसार विकल्प आधारित क्रेडिट प्रणाली (CBCS) के अन्तर्गत शास्त्री+आचार्य (पञ्चवर्षीय) पाठ्यक्रम के लिए निर्मित पाठ्यक्रम की रूप रेखा

कक्षा	सत्रार्धम्	पत्रकूटाङ्कः	पाठ्यक्रमस्य विवरणम्	क्रेडिटक्रमः	क्रेडिटसंख्या	होरा
शास्त्रीप्रथम वर्षम्	षष्ठम्	GE-1	**रामस्य राजधर्मनिर्वाहः** 1. **महाकविकालिदासः तद्ग्रन्थाश्च** • कालिदासः • रघुवंशमहाकाव्यस्य परिचयः • कालिदासेन रचितानि अन्यानि काव्यानि • भौगोलिकवर्णनम् (समुद्रः, जनस्थानम्, माल्यवान् पर्वतः, पम्पासरोवरः) 2. **नद्यादिवर्णनम्** • गोदावरी, पञ्चवटी, अगस्त्याश्रमः, सुतीक्ष्णाश्रमः • चित्रकूटपर्वतः, मन्दाकिनी, त्रिवेणीसंगमः • रामस्यायोध्योपवने वासः 3. **सीतानिर्वासनम्** • रामस्य राज्याभिषेकः • रामेण जननीप्रभृतीनां सान्त्वनं चित्रमात्रशेषस्य पितुर्निकेते प्रवेशश्च • सीतया गर्भस्य धारणम् • रामेण सीताविषयकस्य लोकापवादस्य श्रवणं निर्वासनस्य निश्चयश्च 4. **वाल्मीकिना सीतायाः स्वाश्रमं प्रति नयनम्** • रामादेशस्य श्रवणेन सीतायाः करुणा दशा • सीताया रामं प्रति संदेशः • विलपन्त्याः सीतायाः समीपं कारुणिकस्य वाल्मीकेरागमनं स्वाश्रमं प्रति नयनं च उद्देश्यम्:- रघुवंशे वर्णितरीत्या - 1.भौगोलिकस्थानानां परिचयप्रदानम्। 2.सीतापरित्यागस्य परिचयप्रदानम्।	4 1 1 1	4	64+16 16+04 16+04 16+04

			परिणामः- अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनादनन्तरं छात्राः- 1. प्राचीनभारतस्य भौगोलिकस्थानानां परिचयं प्राप्स्यन्ति। 2. करुणरसास्वादनदृष्ट्या सीतापरित्यागं समीक्षितुं शक्ष्यन्ति। **पाठ्यग्रन्थः-** रघुवंशम् (त्रयोदश-चतुर्दशसर्गौ), महाकविकालिदासः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, गोपाल मन्दिर लेन, वाराणसी- 221001 **सहायकग्रन्थः-** 1.संस्कृत साहित्य का इतिहास, उमाशंकर ऋषि, चौखम्भा विश्वभारती अकादमी, वाराणसी, 221001 2. संकृत साहित्य का इतिहास, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा निकेतन वाराणसी, 221010 3.कालिदास ग्रन्थावली, कालिदास, ब्रह्मानन्दत्रिपाठी, पण्डित रामतेजशास्त्री, चौखम्बासुरभारती प्रकाशन, वाराणसी, 221001 **परीक्षामूल्याङ्कनपद्धतिः-**1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम् 3. लघूत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः। **आन्तरिकमूल्याङ्कनम्-** अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्- 1.कार्यशालासु भागग्रहणम्, 2.प्रदत्तकार्यलेखनम्, 3.पाठ्यविषयाधारेण विडियोनिर्माणम्, 4.लघुनाटकाभिनयः, 5. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्, 6.वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतिविषयप्रस्तुतिः।			